

Jemeljan

Pohádka o Jemeljovi aneb Jak žít podle Božího Příkázání a podle Boží Vůle

Bylo to dávno...

Žila byla rodina: otec, matka a tři synové. Žili si dobře, v dostatku, neznali nouzi. V hospodářství se jim dařilo. Když děti povyroستly, začaly hned ve všem otci a matce pomáhat.

Ale rodiče kdovíproč věřili tomu, že jsou dva jejich starší synové chytrí, ale nejmladší, Jemelja, — ne. V podstatě, že ani není úplný hlupák, ale chápání má divné: ne takové, jako mají všichni ostatní lidé.

Ale ve skutečnosti je Jemelja jenom takový dobrý a čestný, že právě z toho vzniká kolem něho spousta problémů. Nikdy nezalže, nikdy nikomu neublíží. Všechny nadmíru miluje, všechny vždy lituje. Slepíčku, husičku nebo prasátko lituje až k slzám, zaříznout je nemůže za nic na světě! Ani jíst je nemůže! I žížalku je mu líto napíchnout na háček. Rybku z vody vytáhnout je mu také líto: rybička lapá po vzduchu, umírá, je jí špatně bez vody. O lovu už se mu nikdo ani nezmiňuje: každému je jasné, že na žádný nepůjde!

Jen lesní plody a houby v lese sbírá s radostí. A neodmítne ani pást krávy. Jen krávy nikdy nešlehá bičem, ale všechno jim vysvětluje laskavými slovy. A hraje jim na píšťalku tak, že ony už podle jeho hudby

poznají, kdy je čas jít domů — a samy se přichystají a poslušně jdou.

Jak na poli, tak na zahradě Jemelja pracoval dobře, a pracoval i doma: štípal dřevo, topil v peci, a byl připraven i spoustu dalších domácích prací pečlivě vykonat; nikdy nebyl líný. Ale, jak dojde na to, co se protíví jeho svědomí, — za nic na světě to neudělá! Třeba byste ho ubili k smrti — ale bude si stát na svém!

Zpočátku mu rodiče nadávali a všemožně ho trestali. Ale později — už jen mávli rukou: "narodil se jako hlupáček"...

Jemelja uměl vymýšlet a vyprávět nádherné a kouzelné pohádky. A všechny děti ho rády poslouchaly, třebaže se mu občas i posmívaly a dělaly si z něho legraci.

A Jemelja si s nimi takhle hrál:

Za svítání například řekl: "Podle Božího Příkazu, Podle Boží Vůle — sluníčko, vyjdi!". A dívá se, jak sluníčko vychází, raduje se z té krásy východu slunce! A všichni, kdo jsou tam s ním, se radují také!

Pochopitelně, že to byla jen hra, ale — veselá! Všichni se dívali na Božskou Krásu východu slunce, na hru světla na obloze!

Stalo se, že děti řekly pozdě večer Jemeljovi: "Přikaz sluníčku, aby znovu vyšlo!" Ale on odpovídá: "Teď na to není čas! Až bude ten pravý čas a Boží Příkaz — pak to povím!"

A Jemelja se snažil všude ten "Boží Příkaz" uvidět a pochopit. A když mu porozuměl — měl velkou radost! Protože právě z Boží Vůle se v životě dějí všemožné zázraky! Ale je důležité umět ty zázraky vidět: i to, jak kvítek otevírá okvětní lístky vstříc sluníčku, i to, jak se stěhovaví ptáčci na jaře

vracejí, písně zpívají a hnízdečka si splétají, i jak stromy rostou a k nebičku se natahují, i jak deštík všechno po celý čas zalévá, a jak sluníčko všechny včas zahřívá!

Ale velmi mnoho lidí ve vesnici považovalo Jemelju za hloupého. A to ne proto, že by nebyl důvtipný nebo neuměl něco dělat. Ale proto, že Jemelja byl vždy upřímný a důvěřivý, všechny miloval, od nikoho žádné lži a podvody nečekal. Ke všem lidem se choval tak, jako by i oni byli takoví dobří a čestní!

... Jemu se ale stávalo, že ho klamali: občas — žertem, ale někdy — i vážně...

Jemelja se nad tím nerozhořčoval, nehněval se na vtipálky, ani na ty, kdo mu ubližovali. Obvykle se jen s mírnou lítostí divil: "proč se lidé tak zohyzďují, že nepěknými skutky svoje životy naplňují?".

Stávalo se, že pokud rodiče posílali na trh starší bratry — vždy se vraceli s dobrým ziskem. Uměli se postarat: ošidí na váze, trošičku podvedou každého zákazníka — a proto mají dost velký zisk... Ale Jemelju na trh brzy úplně přestali posílat, protože byl schopný rozdávat všechno zadarmo: že prý, "oni jsou potřebnější!". Tak-tak mu to vycházelo, aby se vrátil domů bez prodělku a ještě nakoupil všechno potřebné. A v zisku mu zůstalo jen to, co mu druzí lidé darovali — za jeho dobrotu.

Rodiče to trpěli, trpěli, ale jak Jemelja dorostl — rozhodli se úplně ho vyhnat z domu: "Ať si hledá svoje štěstí a svůj osud sám!".

Ale, aby je lidé nepovažovali za kruté, dali mu jídlo na cestu a jeho podíl z dědictví: pušku, udici a měšec peněz. Říkali si, že až pozná hlad, začne lovit a rybařit, a možná pak zmoudří a bude jako ostatní lidé.

Ale Jemelju to nezarmoutilo ani se na své rodiče neurazil: odjakživa se chtěl projít po zemi, prohlédnout si svět — a tak se zaradoval ze splnění svého snu! Ve všem dokázal najít radost, a snažil se toho špatného si nevšímat, jako by to vůbec nebylo. A nebo se snažil ta neštěstí, se kterými se setkával, pokud k tomu měl příležitost, napravovat.

* * *

A tak Jemelja jde a vidí: člověk chce zabít psa, oběsit ho na stromě!

Jemelja se k tomu člověku rozběhl, aby ho zastavil. Ptá se ho:

— Proč chceš toho pejska zabít?

— Není z něj žádný užitek, zbůhdarma žere! Neštěká, nekouše, dům neohlídá! Udělám z jeho kůže čepici — alespoň z něj bude nějaký užitek!

— Dej mi toho psa, když ho nepotřebuješ!

— Darem ti ho nedám! Ale vyměním ho za tvoji pušku! Pověsím si ji na zed'! Všichni budou vědět, že mám pušku — a nepřijdou loupit do mého domu!

... Jemelja vyměnil pušku za psa, a dále už jdou ve dvou! A je jim veselo! Vždyť je vždy dobré, když je s námi přítel!

A naproti nim jde člověk s pytlím na zádech, v pytlí se něco pohybuje a žalostně mňouká!

Jemelja se domyslel, že je tam kocour. Zeptal se:

— Kam neseš toho kocourka?

Do rasovny¹. Je to úplně bezcenné zvíře: myši nechytá, ale smetánku žere! K čemu mi je takový

¹ Místo, kde zabíjejí zvířata a stahují z nich kůži.

kocour?! A tak z jeho kožešiny udělám manželce límec. Bude z něj krásný, jako liščí!

— Dej mi toho kocourka!

— Darem ti ho nedám! Ale vyměním ho za udici!

— Dobře! Tady ji máš!

... Vyměněno!

Kocourek — heboučký a mazlivý, pejsek — hodný a veselý! Spolu se už také sprátelili, a Jemelju, svého zachránce, milují nejvíc ze všech! Každému jeho slovu rozumějí, ve všem se mu snaží pomáhat!

Jemelja se s nimi dělí o svoje jídlo.

Přišli k druhé vesnici — a tam žena honí kohouta po dvoře, chce ho chytit a zakroutit mu krkem!

Přátelé mu hned pospíchají na pomoc!

Jemelja říká:

— Proč chceš zabít toho kohouta, hospodyňko?

— On po ránu křičí, nenechá mě spát! Uvařím si z něho polévku, a peřím si vycpu polštář!

— Dej mi toho kohoutka, když už ti překáží!

— Darem ho nedám! Vyměním!

... Jemelja dal té ženě všechno jídlo, co měl s sebou — a výměnou dostal kohouta, zachráněného před smrtí.

Teď už jdou ve čtyřech — a třebaže jsou hladoví, jsou šťastní!

Zachráněný kohoutek hned letí vepředu, hned sedí Jemeljovi na rameni. Pejsek a kocourek běží vedle.

A pak vidí muže, který koně pod sebou krutě bičuje; úplně ho uštval. Kůň už vyčerpal všechny síly, nejenže nemůže cválat, — ale stěží může jít jen krokem... Ještě chvíli — a upadne, a pak už pro koníčka nebude záchrana!

Jemelja chtěl pochopitelně koníčka před takovou smrtí zachránit. Dal rolníkovi za koně měšec s penězi, co mu dali rodiče jako jeho podíl z dědictví.

Už jich bylo pět. A kromě přátel Jemeljovi nic nezbylo...

* * *

Jemelja se zamyslel: musí přece nějak dál žít, ale jak — to nevěděl.

Mnohokrát slyšel, jak se lidé modlí k Bohu a říkají Mu své prosby. Ale sám Jemelja se předtím nemodlil. Všechno, co Bůh dělal, přijímal jako radost, v podstatě ani neměl o co prosit.

Ale v této chvíli — začal mít starost o své přátele. Musí teď přijít na to, jak dál postupovat, aby bylo všem dobře!

A rozhodl se poprosit Boha o radu. Zavolał: "Bože! Bože!"

A Jemelja uviděl živé Světlo, jako sluneční svit.

Podivil se:

— Ty jsi Bůh?

— Ano!

— Ale já jsem si myslel, že Ty záříš jako slunce!

— Já ke každému člověku přicházím v takové podobě, v jaké je připraven Mě uvidět. Jak by Mě jinak poznal?

— To znamená, že s tebou můžu mluvit?

— Ale cožpak sis nevšiml, že Mě slyšíš a rozumíš Mi? Pochopitelně, že můžeš! Můžeme si popovídat!

... Světlo se rozzářilo kolem Jemelji a změnilo se v laskavý úsměv.

Bůh pokračoval:

— Lidé zapomněli, že mohou poslouchat Moje odpovědi, nebo jen prostě Mi rozumět beze slov. A Já Se jim každý den zjevuji a jsem připraven dát jim porozumění — a to nejen prostřednictvím slov! Celý život lidský a všechno, co je kolem, je rozhovor se *Mnou* a *Moje odpověď* každému! Člověk jen musí chtít naučit se Mi rozumět!

— Pověz mi tedy: jak mám teď žít, aby všechno vycházelo podle Tvého Příkazu a podle Tvojí Vůle?

— Brzy uvidíš staré lázně — stojící na břehu říčky. Zůstaň tam bydlet se svými přáteli. Já tě naučím, jak se stát lázeňským!

— Ale co je na tom za moudrostí? Jak udělat parní lázeň — to všechno umím!

— Nemluv tak, dokud ses nevyučil! Já ti ukážu, jak v těch lázních lidi z nemocí léčit!

... Jemelja se zaradoval, a poděkoval Bohu za radu!

Přátelé vidí, — že přímo před nimi jsou staré lázně na břehu říčky. Zůstali tam bydlet a začali obnovovat pořádek.

Zpočátku jim bylo těžko. Ale nedalo se nic dělat!

Kocourek a pejsek zryli zahradu. Kohoutek zasel semena do řádků. Koníček pomáhal Jemeljovi připravit dřevo ze suchých stromů v lese a dopravit ho k lázním.

Přátelé opravili lázeňský dům. Přistavěli obytnou část, aby se všichni dobře cítili a bydlelo se jim pohodlně.

Nasbírali lesní plody a houby, různé byliny a lesní ořechy. Nasušili seno pro koníčka.

Z větví bříz, poražených větrem, vyrobili košťata.

Lidé už začali do těch lázní občas přicházet, aby je Jemelja napařil.

A začalo se proslýchat, že poté, co se člověk v těch lázních u Jemelji napaří, — všechny nemoci z něho odejdou.

Těch zvěstí už je "plná země". Začalo přicházet stále více lidí.

A Jemelja, když někoho v lázni napařuje, říká:

"Podle Božího Prikázání, podle Boží Vůle, ať nemoci pryč odejdou a ať radost přijde!

Dobrota nám lásku dává! Láska — uzdravuje!
Boží Světlo na svět nese — ten, kdo v lásce žije!

Ať se v duši rozzáří — láska jako slunce!
Nemůže už onemocnět — milující srdce!"

A Bůh v Jemeljově lázni svítí, jako živé slunce!

Ale ne všichni si toho hned všimnou, protože Slunce Boží může vidět pouze milující srdce.

* * *

Tak přátelé překonali zimu, a dál se jim práce dařila stále lépe!

Zahrada je pomoc! A tak ještě zaseli pšenici a pohanku.

A zájemců o napaření v lázni u Jemelji bylo stále více. A všichni se mu snaží poděkovat: někdo přinese mouku, jiný zase med.

Přátelé si začali pohodlně žít.

... Jenomže nemoci nepřecházely úplně u všech lidí, ať už se Jemelja jakkoliv snažil všechnu špínu z nich smýt, a odstranit tak nemoc.

Občas se dokonce stávalo, že když Jemelja chtěl říci: "Podle Božího Prikázání, odejděte, nemoci!", že vůbec taková slova nedokázal vyslovit, jako by mu uvízla v krku...

Zeptal se Jemelja Boha:

— Proč se to děje?

... A Bůh mu odpověděl:

— Protože na to není Můj Příkaz...

— A kvůli čemu Ty nechceš, aby se člověk uzdravil?

— Kvůli tomu, že to přece s Mým vědomím se dějí neštěstí a těžkosti v životech lidí! A jsou potřebné pro jejich přivedení k rozumu a pro vykoupení toho zla, co ti lidé vykonali.

— A jak můžeme takovým lidem pomoci?

— Oni sami toho musejí hodně pochopit a napravit ve svých životech!

Existují prostá pravidla, která když člověk dodrží, může se přiblížit k čistému životu.

... Bůh pověděl Jemeljovi o jednoduchých Zákonech šťastného života. A Jemeljuška ta pravidla začal lidem vysvětlovat:

Člověk by měl žít tak, aby nikomu neškodil, neříkal zlá slova, nemyslel si špatné myšlenky, netoužil po cizím, nezáviděl, radoval se vždy z každého dne v životě, — a byl za něj vděčný Bohu!

Tak byste se vždy měli snažit jednat, aby bylo všem kolem vás lépe!

A pak se dobro a štěstí budou k člověku navracet ze všech stran! Pak Bůh začne pomáhat: napoví, jak řešit problémy, i jak předcházet neštěstím!"

*** * ***

Uplynul rok, uplynul druhý...

Co je ještě ke štěstí zapotřebí? Dobrá hospodyňka v domě!

A tak se kocour, kohout, pejsek a koníček rozhodli, že je třeba jejich drahého Jemeljušku oženit: odvděčit se mu za všechnu jeho dobrotu a péči!

A vypravili se hledat mu nevěstu.

Ale ne nějakou ledajakou, rozhodli se, že pro svého nejlepšího přítele najdou tu nejlepší nevěstu ze všech.

Skoro ve všech pohádkách, co naši přátelé slyšeli, se hrdinové ženili s carskými dcerkami. Proto začali carským palácem. Zakleпали na kovanou bránu. Chtěli požádat o ruku carskou dcerku. Ale stráž je nepustily ani na dvůr...

Tedy kohoutek vletěl k carské dceři do okna.

Obdivoval její krásu, oblečení a šperky...

Posadil se na opěradlo vyřezávané pozlacené židle.

Ale carevna mu říká:

— Fuj, ty oškubaný ptáku, co sis tady zapomněl?! Tvoje místo je v polévce!

... Kohoutek rozhodl: "To není naše nevěsta: ta by se Jemeljovi nelíbila!".

... Pak se přátelé rozhodli zajít do horní světnice ke kupecké dceři. Ale na kupecký dvůr je také nepustili.

Ted' využil své šikovnosti kocour, přešel plot a vlezl do horní světnice k dceři bohatého kupce.

Ale kupecká dcera na něj křikla:

— Vystřel, blecháči!

... Kocour rozhodl: "To není naše nevěsta: ta by se Jemeljovi nelíbila!".

... Dlouho hledali, mnoho domů navštívili. Občas utíkali jako o život, co jim nohy stačily, aby

pejska na řetěz neuvázali, aby kohoutka v polévce neuvařili, aby koníčka nezbavili svobody.

Pochopitelně se někdy i stávalo, že Jemeljovým přátelům lidé nijak neubližovali, ale tu vhodnou dívku stejně vůbec nemohli najít: všechny se jim zdály málo dobré!

Přátelé se už začali rozhořčovat: "Kde jen máme nevěstu našemu Jemeljuškovi vyhledat? Je možné, že to není naše věc? Možná, že by si měl nevěstu pro sebe hledat sám? Vždyť se říká, že srdce může napovědět, která dívka mu bude milá!"

... Rozhodli se tedy vrátit zpátky. Ale nebyla to krátká cesta...

... Jdou a vidí — domek na kopci. V okénku svítí světlo, z komína se kouří, voní koláče.

Rozhodli se zaklepat a poprosit o nocleh.

Otevřela jim milá dívka, přívětivě je přivítala, nechala je přespát, dala jim najíst a napít.

Tak dobře tam všem přátelům bylo, že tam zůstali déle, než jeden den. A o Jemeljovi všechno vypověděli hospodyni, Marje-umělkyni. A tou umělkyní lidé Marju nazývali zaslouženě, protože měla jak šikovné ruce, tak i dobré srdíčko. Dokázala ukazovat nepopsatelnou krásu v každé ruční práci, a projevovat laskavost a dobrotu v každé činnosti.

Ale přišel čas, aby hosté "projevili slušnost", a vrátili se domů.

Kohoutek, kocourek, pejsek a koníček říkají Marjušce:

— Hledali jsme nevěstu našemu Jemeljovi po celém světě, ale lepší, než tebe, jsme nepotkali! Pojd' s námi!

— Ne, moji drazí, tak to nepůjde. Tady — odnese vašemu Jemeljovi jako dárek košili, kterou

jsem vyšila, a koláče, které jsem upekla. Jestli bude chtít, přijde ke mně na návštěvu sám!

... Ale co teď ještě dále říkat a vyprávět?

Podle Božího Příkázání, Podle Boží Vůle se Jemelja a Marjuška zamilovali jeden do druhého. Stali se manželi, narodily se jim děti — chlapec a děvčátko. Štěstí v domě nemá konce: všichni, kdo v něm žijí, se s druhými lidmi o to štěstí dělí — a z toho to požehnání vzrůstá!

* * *

Jednou k Jemeljovi přivezli jeho bratři — jejich rodiče, nemocnou maminku a tatínka. Ve stáří je začalo oba bolet celé tělo, nemohou se ani ohnout, ani otočit...

Zestárlí rodiče uviděli svého synáčka a vytryskly jim z očí slzy; začali se před ním obviňovat, že ho vyhnali z domova, a že ho nazývali hlupáčkem.

Ale Jemelja je z ničeho neviní, říká jim jen slova vděčnosti.

Napařil je a poléčil ve svojí lázni.

Řekl jim:

— Mnoho věcí jsem pochopil a poznal, ale mnohé, co musím poznat, je ještě přede mnou!

A nebylo špatně to, že jsem se nepovažoval za rozumného, ale že jsem moudrost vždy hledal v dobrotě.

Taková moudrost k člověku nepřichází hned. Postupně se rodí a vzrůstá ze srdečné lásky!

Tak se můžeme učit Vůli Boží rozpoznávat. Právě já se tomu učím!

Nestačí prostě říci: "Podle Božího Příkázání, podle Boží Vůle..." Ale je zapotřebí ve všem se Božské moudrosti učit!

Rodiče byli udiveni Jemeljovou rozumností! A děkovali za všechno Bohu!

*** * ***

Ještě mnohé čekalo Jemelju a Marjušku v jejich životech! Vždyť dosud teprve začala jejich cesta poznání Boží Vůle a Boží Lásky!

Ale v jedné pohádce není možné všechno vypovědět, a tak nastal čas pohádku ukončit!

Ať se všechno děje podle Božího Prikázání a podle Boží Vůle, a ať se všichni lidé učí Boží Láске a Božímu Rozumu!